

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

PROGRAM DE PERFEȚIONARE

DOMENIUL DE FORMARE PROFESIONALĂ:	0114 FORMAREA PROFESORILOR
SPECIALITATEA:	MUZICĂ
DENUMIREA PROGRAMULUI:	<i>Formarea cadrelor didactice din învățământul artistic privind implementarea Programului Național de Excelență „FILARMONICA VOICES”.</i>
NIVELUL CNC:	6 CNC
NUMĂRUL TOTAL DE ORE:	55 ore contact direct 220 ore studiu individual
BAZA ADMITERII:	DIPLOMĂ DE STUDII SUPERIOARE DE LICENȚĂ SAU UN ACT DE STUDII ECHIVALENT
LIMBA DE INSTRUIRE:	ROMÂNĂ
FORMA DE ORGANIZARE:	CU FRECVENȚĂ

Programul de formare continuă al Programului Național de Excelență „FILARMONICA VOICES” a fost elaborat în conformitate cu prevederile Codului educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014, cu modificările și completările ulterioare, ale Strategiei de dezvoltare „Educația 2030”, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 114 din 07.03.2024, ale Regulamentului privind educația adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 222 din 26 martie 2024, ale Metodologiei de elaborare a programelor de educație a adulților în cadrul învățării pe tot parcursul vieții, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 785 din 30 mai 2024, precum și ale Cadrului Național al Calificărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 330 din 31 mai 2023.

Programul este fundamentat pe prevederile Cadrului de Referință al Educației și Învățământului Extrașcolar din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1336 din 01.12.2020, pe recomandările Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2018), precum și pe documentele curriculare și metodologice naționale care reglementează activitatea instituțiilor de învățământ extrașcolar artistic complementar.

Totodată, programul valorifică prevederile Ordinului Ministerului Educației și Cercetării nr. 809 din 30.05.2025 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ extrașcolar artistic complementar – școli de arte (muzică, teatru, arte plastice, dans), Ordinului nr. 810 din 30.05.2025 cu privire la aprobarea Planului-cadru pentru instituțiile de învățământ extrașcolar artistic complementar și Ordinului nr. 118 din 22.01.2026 privind Metodologia de organizare și desfășurare a evaluării competențelor elevilor în instituțiile de învățământ extrașcolar artistic complementar.

Programul răspunde obiectivelor naționale de identificare, susținere și dezvoltare a copiilor și tinerilor cu performanțe înalte în domeniul artei muzicale, contribuind la consolidarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice și ale conducătorilor formațiilor artistice vocale implicate în activități de excelență artistică și educațională.

Autori:

- 1. Marian Elena**, grad didactic superior, președinte al Asociației Muzical Corală, mun. Chișinău
- 2. Marian Andriano**, manager al Asociației Muzical Corală, mun. Chișinău

RESPONSABIL DE PROGRAM

Asociația Muzical Corală

Coordonator de program, **Marian Andriano**, manager al Asociației Muzical Corală

1. DESCRIEREA PROGRAMULUI

Concepția formării

Programul de formare continuă pentru cadrele didactice din învățământul artistic extrașcolar și vocațional este fundamentat pe paradigma educației centrate pe competențe, pe principiile învățării pe tot parcursul vieții și pe necesitatea modernizării procesului educațional artistic în conformitate cu politicile educaționale naționale și europene. Programul promovează tranziția de la modelul tradițional de transmitere a cunoștințelor către un model educațional centrat pe competențe, care valorifică experiența artistică, creativitatea, reflecția pedagogică și capacitatea profesorului de a facilita dezvoltarea integrală a personalității elevului prin intermediul artei dansului.

Concepția formării este fundamentată pe principiile educației permanente, ale învățării pe tot parcursul vieții și ale dezvoltării profesionale continue, având ca obiectiv consolidarea competențelor psihopedagogice, metodologice și artistice ale profesorilor de arta muzicală. Programul urmărește actualizarea practicilor didactice în concordanță cu prevederile Planului-cadru, ale curriculumului disciplinar și ale metodologiilor contemporane de evaluare a competențelor artistice, contribuind la creșterea calității procesului instructiv-educativ și la sporirea performanțelor elevilor.

Programul promovează o direcție strategică de dezvoltare profesională bazată pe integrarea dimensiunilor pedagogice, artistice și manageriale ale activității didactice. Pilonii centrali ai acestei abordări includ: implementarea curriculumului modernizat și a metodologiilor de evaluare a competențelor artistice, prin valorificarea principiilor educației bazate pe competențe și adaptarea demersului didactic la particularitățile dezvoltării elevilor; didactica specializată a artei muzicale, orientată spre aplicarea strategiilor inovatoare de predare-învățare-evaluare, dezvoltarea expresivității corporale și stimularea creativității artistice; managementul clasei și managementul comunicării educaționale, prin dezvoltarea competențelor de organizare eficientă a procesului de instruire, gestionarea relațiilor educaționale și crearea unui climat favorabil învățării; integrarea tehnologiilor și resurselor educaționale moderne, menite să eficientizeze procesul de formare artistică și să diversifice experiențele de învățare ale elevilor; dezvoltarea culturii reflecției profesionale și a mentoratului educațional, prin stimularea colaborării profesionale, schimbului de bune practici și transferului rezultatelor formării în activitatea didactică curentă.

Programul valorifică metode interactive de formare, sesiuni de tip master-class, activități aplicative, studii de caz, ateliere de lucru, activități de mentorat și follow-up profesional, oferind participanților oportunitatea de a integra imediat competențele dobândite în practica educațională. În acest context, formarea depășește cadrul tradițional al cursurilor de perfecționare și se transformă într-un proces continuu de dezvoltare profesională, orientat spre inovare pedagogică, excelență artistică și creșterea impactului educației muzicale asupra dezvoltării personalității elevului.

Prin conținuturile, strategiile și mecanismele de suport profesional promovate, programul contribuie la consolidarea unei comunități profesionale moderne a profesorilor de arte, capabilă să răspundă provocărilor actuale ale educației artistice și să asigure formarea unei generații de elevi creativi, expresivi și competenți din punct de vedere artistic și cultural.

Concepția formării pornește de la premisa că profesorul de arte contemporan trebuie să îmbine expertiza artistică de specialitate cu competențele pedagogice, psihologice, digitale, comunicaționale și manageriale necesare pentru dezvoltarea integrală a elevului și pentru promovarea educației artistice de calitate.

Programul răspunde necesităților identificate în cadrul studiului de nevoi realizat prin Programul național „Investim în profesori” și urmărește consolidarea capacității instituționale și profesionale a cadrelor didactice din domeniul: arta muzicală.

Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice din instituțiile de învățământ artistic prin formare continuă, mentorat și suport metodologic, în vederea creșterii calității procesului educațional și a performanțelor elevilor.

Obiectivele Programului:

- *Dezvoltarea competențelor psihopedagogice ale cadrelor didactice* – consolidarea capacității profesorilor de arte de a proiecta și realiza demersuri educaționale centrate pe elev, prin valorificarea teoriilor contemporane ale învățării, ale dezvoltării personalității și ale educației artistice. Obiectivul urmărește formarea unui cadru didactic reflexiv, capabil să adapteze strategiile de instruire la particularitățile de vârstă, interesele și potențialul creativ al elevilor.

- *Implementarea eficientă a noului Plan-cadru și a metodologiilor actuale de evaluare a competențelor artistice* – dezvoltarea competențelor profesionale necesare pentru aplicarea documentelor curriculare moderne și pentru proiectarea procesului educațional în conformitate cu principiile educației bazate pe competențe. Accentul este plasat pe utilizarea unor mecanisme de evaluare autentice, capabile să reflecte progresul artistic, performanța creativă și nivelul de dezvoltare a competențelor specifice domeniului artistic.

- *Valorificarea strategiilor moderne și inovative de predare-învățare-evaluare* – modernizarea practicilor didactice prin integrarea metodelor interactive, a tehnologiilor educaționale și a abordărilor inovatoare specifice diferitelor profiluri artistice. Programul urmărește dezvoltarea capacității profesorilor de a crea experiențe de învățare relevante, stimulative și adaptate cerințelor educației contemporane.

- *Dezvoltarea competențelor de management al clasei și management al comunicării educaționale* – consolidarea abilităților de organizare eficientă a activităților didactice, de gestionare a relațiilor interpersonale și de creare a unui climat educațional pozitiv. Obiectivul vizează optimizarea

proceselor de comunicare dintre profesor, elev, familie și comunitatea educațională, contribuind la creșterea eficienței actului pedagogic.

- *Consolidarea competențelor de proiectare curriculară și didactică* – dezvoltarea capacității de elaborare a proiectelor educaționale, a strategiilor de instruire și a resurselor didactice în concordanță cu finalitățile curriculare și cu specificul disciplinelor artistice. Acest obiectiv urmărește asigurarea coerenței dintre competențele vizate, conținuturile de învățare, metodele utilizate și rezultatele așteptate ale procesului educațional.

- *Promovarea practicilor educaționale bazate pe reflecție profesională și cercetare pedagogică* – stimularea culturii autoevaluării, a analizei critice a propriei activități și a utilizării rezultatelor cercetării pedagogice pentru îmbunătățirea continuă a calității procesului instructiv-educativ. Programul încurajează dezvoltarea profesorului-cercetător, capabil să identifice soluții inovatoare pentru provocările educației artistice contemporane.

- *Dezvoltarea culturii mentoratului și a învățării colaborative în comunitățile profesionale* – promovarea colaborării profesionale, a schimbului de bune practici și a sprijinului reciproc între cadrele didactice. Obiectivul urmărește consolidarea comunităților profesionale de învățare și dezvoltarea unui sistem durabil de mentorat care să faciliteze transferul competențelor, integrarea experiențelor valoroase și susținerea dezvoltării profesionale continue.

Destinația:

Programul de formare continuă în domeniul educației artistice este conceput ca un răspuns la necesitățile actuale de dezvoltare profesională a cadrelor didactice din instituțiile de învățământ artistic complementar, fiind orientat spre modernizarea procesului educațional și consolidarea calității actului pedagogic în contextul implementării politicilor educaționale contemporane. Programul valorifică principiile educației centrate pe competențe și ale învățării pe tot parcursul vieții, promovând formarea unui cadru didactic reflexiv, creativ și capabil să răspundă exigențelor actuale ale educației artistice.

Programul este destinat profesorilor din domeniile arte muzicale și urmărește dezvoltarea unui sistem integrat de competențe profesionale care să faciliteze proiectarea, organizarea, desfășurarea și evaluarea eficientă a procesului instructiv-educativ. Acesta contribuie la consolidarea culturii profesionale a cadrelor didactice, la creșterea capacității de inovare pedagogică și la dezvoltarea unei comunități profesionale bazate pe colaborare, mentorat și schimb de bune practici.

Direcțiile prioritare ale programului vizează: implementarea documentelor curriculare și a metodologiilor moderne de evaluare a competențelor artistice – valorificarea cadrului normativ și curricular actualizat, prin asigurarea unei abordări coerente și unitare a procesului de instruire artistică; modernizarea strategiilor de predare-învățare-evaluare – integrarea metodologiilor inovatoare, a tehnologiilor educaționale și a practicilor didactice centrate pe dezvoltarea competențelor și creativității elevilor; dezvoltarea competențelor de management educațional și comunicare profesională –

eficientizarea proceselor de organizare a activităților didactice, a relațiilor educaționale și a climatului de învățare; consolidarea culturii reflecției profesionale și a cercetării pedagogice – stimularea capacității de analiză critică a propriei practici și utilizarea rezultatelor cercetării pentru optimizarea procesului educațional; dezvoltarea sistemului de mentorat și învățare colaborativă – promovarea colaborării profesionale, a schimbului de experiență și a transferului de expertiză între cadrele didactice.

Prin finalitățile sale, programul contribuie la formarea unui profesor de arte competent, capabil să proiecteze și să realizeze experiențe educaționale relevante, să stimuleze dezvoltarea artistică și personală a elevilor și să promoveze valorile culturale, estetice și creative în contextul educației contemporane. Totodată, programul urmărește consolidarea rolului educației artistice în formarea personalității elevului, în dezvoltarea sensibilității estetice, a creativității și a competențelor necesare integrării active în viața culturală și socială.

Grupuri-țintă: cadre didactice cu pregătire specială (muzică) ce activează în: școli de muzică și școli de arte (secția muzică), centre de educație artistică și palate de creație, centre de tineret publice și private (Codul Educației al Republicii Moldova, Publicat: 24.10.2014 în Monitorul Oficial Nr. 319-324 art. 634. MODIFICAT LP294 din 13.12.24, MO564-568/31.12.24 art.782; în vigoare 31.01.25 https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146666&lang=ro#, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146547&lang=ro).

Condiții de acces: Diplomă de studii superioare (ciclul I – licență) în Arte muzicale sau act de studii echivalent.

Acte normative în domeniul formării:

- Principiile educației permanente și ale învățării pe tot parcursul vieții promovate de UNESCO și Consiliul Europei;
- Codul educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014, cu modificările și completările ulterioare (art. 3, 15, 20, 21, 36, 37, 53, 124, 134, 138, 143), care reglementează organizarea și funcționarea sistemului educațional și dezvoltarea profesională continuă a personalului didactic;
- Strategia de dezvoltare „Educația 2030”, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 114 din 07.03.2024;
- Cadrul Național al Calificărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 330/2023;
- Regulamentul privind educația adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 222 din 26.03.2024;
- Metodologia de elaborare a programelor de educație a adulților în cadrul învățării pe tot parcursul vieții, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 785 din 30.05.2024;
- Cadrul de Referință al Educației și Învățământului Extrașcolar din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1336 din 01.12.2020;

- Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ extrașcolar artistic complementar – școli de arte (muzică, teatru, arte plastice, dans), aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 809 din 30.05.2025;
- Planul-cadru pentru instituțiile de învățământ extrașcolar artistic complementar – școli de arte (muzică, teatru, arte plastice, dans), aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 810 din 30.05.2025;
- Metodologia de organizare și desfășurare a evaluării competențelor elevilor în instituțiile de învățământ extrașcolar artistic complementar – școli de arte (muzică, teatru, arte plastice, dans), aprobată prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 118 din 22.01.2026;
- Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 604 din 30.04.2025 cu privire la aprobarea modelului Certificatului de competență artistică;
- Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-21), aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 11 din 12.11.2021;
- Recomandarea Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2018);
- Documentele curriculare și metodologice naționale aferente domeniului educației artistice și învățământului extrașcolar artistic complementar;

2. FINALITĂȚI DE STUDII

Cunoștințe:

- cadrul normativ și conceptual al educației artistice și al programelor de excelență din Republica Moldova;
- principiile și modelele contemporane de identificare, dezvoltare și susținere a copiilor și tinerilor cu aptitudini muzicale înalte;
- fundamentele psihopedagogice ale educației vocale și corale pentru elevii capabili de performanțe artistice;
- teoriile dezvoltării vocale și ale educației muzicale aplicate diferitelor categorii de vârstă;
- conceptele moderne privind managementul formațiilor corale și al activităților artistice de excelență;
- metodologii și strategii inovatoare de predare-învățare-evaluare în domeniul muzicii vocale și corale;
- tehnici de formare, dirijare și dezvoltare artistică a ansamblurilor vocale și corale;
- metode și instrumente de evaluare a performanțelor artistice individuale și colective;
- tehnologii digitale și resurse educaționale utilizate în instruirea muzicală contemporană;
- principii ale managementului proiectelor culturale și educaționale în domeniul muzical;

repere naționale și internaționale privind promovarea excelenței artistice și educația prin artă.

Aptitudini:

- identificarea și valorificarea potențialului artistic al elevilor cu aptitudini și performanțe înalte;
- proiectarea și realizarea activităților educaționale orientate spre excelență în domeniul muzical-vocal;
- aplicarea strategiilor moderne de formare vocală individuală și colectivă;
- organizarea și coordonarea formațiilor corale și a grupurilor vocale de performanță;
- selectarea și adaptarea repertoriului artistic în funcție de particularitățile și nivelul de dezvoltare al elevilor;
- utilizarea tehnologiilor educaționale și digitale pentru optimizarea procesului de instruire artistică;
- elaborarea și implementarea proiectelor educaționale și culturale dedicate promovării talentului artistic;
- evaluarea progresului artistic și formularea recomandărilor pentru dezvoltarea continuă a performanței elevilor;
- comunicarea eficientă și colaborarea cu elevii, părinții, colegii și partenerii educaționali;
- valorificarea experiențelor și bunelor practici naționale și internaționale în domeniul educației muzicale de excelență.

Responsabilitate și autonomie (dimensiunea atitudinală):

- asumarea responsabilității pentru calitatea procesului educațional și a rezultatelor artistice obținute de elevi;
- manifestarea profesionalismului, integrității și eticii în activitatea didactică și artistică;
- promovarea valorilor culturale, estetice și spirituale prin activitățile muzicale desfășurate;
- respectarea principiilor incluziunii, echității și valorizării potențialului individual al fiecărui elev;
- adoptarea unei atitudini pro active față de inovare și modernizare în educația muzicală;
- demonstrarea autonomiei profesionale în proiectarea și realizarea activităților de excelență artistică;
- gestionarea eficientă a situațiilor educaționale și artistice complexe;
- dezvoltarea continuă a competențelor profesionale prin învățare pe tot parcursul vieții;
- promovarea imaginii și prestigiului Programului Național de Excelență „FILARMONICA VOICES” și a instituției pe care o reprezintă;
- manifestarea spiritului de colaborare, leadership și responsabilitate în cadrul comunităților educaționale și artistice.

Competențe Transversale (CT):

CT 1. Executarea responsabilă a rolurilor profesionale în cadrul activităților educaționale și artistice, prin manifestarea spiritului de colaborare, respectarea normelor de etică profesională și promovarea valorilor culturale și artistice.

CT 2. Comunicarea eficientă și constructivă în diverse contexte educaționale și culturale, utilizând limbajul specific domeniului muzical și strategiile adecvate de relaționare interpersonală.

CT 3. Gestionarea autonomă a procesului de dezvoltare profesională continuă prin valorificarea oportunităților de formare, reflecție profesională și învățare pe tot parcursul vieții.

CT 4. Utilizarea responsabilă a tehnologiilor informaționale și a resurselor digitale în activitățile de instruire, creație și promovare artistică.

CT 5. Manifestarea inițiativei, creativității și adaptabilității în soluționarea situațiilor educaționale și artistice complexe.

Competențe Profesionale Generale (CPG):

CPG 1. Valorificarea cadrului normativ-reglatoriu și a politicilor educaționale în organizarea și desfășurarea activităților de educație muzicală și de excelență artistică.

CPG 2. Proiectarea procesului educațional prin integrarea abordărilor centrate pe competențe, pe dezvoltarea talentului și pe promovarea performanței artistice.

CPG 3. Realizarea procesului instructiv-educativ prin aplicarea strategiilor didactice moderne și a tehnologiilor educaționale adecvate domeniului muzical.

CPG 4. Monitorizarea și evaluarea rezultatelor învățării și a performanțelor artistice ale elevilor prin utilizarea unor instrumente și criterii relevante.

CPG 5. Dezvoltarea și consolidarea parteneriatelor educaționale cu familia, comunitatea, instituțiile culturale și alți actori relevanți pentru susținerea excelenței artistice.

CPG 6. Gestionarea eficientă a proceselor de comunicare, colaborare și leadership în cadrul activităților artistice și educaționale.

CPG 7. Aplicarea principiilor managementului proiectelor educaționale și culturale în vederea organizării și promovării activităților de performanță artistică.

CPG 8. Managementul propriei dezvoltări profesionale prin actualizarea continuă a competențelor pedagogice, artistice și manageriale.

Competențe Profesionale Specifice (CPS):

CPS 1. Identificarea, selectarea și susținerea elevilor cu aptitudini muzicale înalte, utilizând instrumente și metode specifice domeniului educației pentru excelență.

CPS 2. Proiectarea și realizarea activităților de instruire vocală și corală orientate spre dezvoltarea performanței artistice individuale și colective.

CPS 3. Aplicarea metodelor și tehnicilor contemporane de educație vocală, interpretare corală și dezvoltare a expresivității artistice.

CPS 4. Organizarea, coordonarea și dirijarea formațiilor corale și a grupurilor vocale participante în Programul Național de Excelență „FILARMONICA VOICES”.

CPS 5. Selectarea, adaptarea și valorificarea repertoriului coral și vocal în funcție de particularitățile de vârstă, nivelul de pregătire și potențialul artistic al elevilor.

CPS 6. Integrarea tehnologiilor digitale și a resurselor multimedia în procesul de predare, învățare, evaluare și promovare a activităților muzicale.

CPS 7. Evaluarea performanțelor artistice ale elevilor prin utilizarea criteriilor, indicatorilor și standardelor specifice educației muzicale de excelență.

CPS 8. Elaborarea și implementarea proiectelor artistice, concertelor, festivalurilor și activităților culturale destinate promovării excelenței vocale și corale.

CPS 9. Gestionarea situațiilor educaționale și artistice specifice activităților de performanță, prin manifestarea responsabilității, creativității și flexibilității profesionale.

CPS 10. Promovarea valorilor patrimoniului muzical național și universal și formarea unei culturi artistice autentice în rândul elevilor participanți la Programul Național de Excelență „FILARMONICA VOICES”.

3. RELEVANȚA PROGRAMULUI PENTRU PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ

Programul de formare continuă a cadrelor didactice care urmează să implementeze Programului Național de Excelență „FILARMONICA VOICES” răspunde necesităților actuale de dezvoltare profesională ale cadrelor didactice, dirijorilor de cor, profesorilor de canto și altor specialiști implicați în educația muzicală și artistică de performanță. Programul este orientat spre consolidarea competențelor necesare identificării, formării și promovării elevilor cu potențial artistic înalt, contribuind la creșterea calității actului educațional și la dezvoltarea culturii performanței în sistemul educațional al Republicii Moldova.

Relevanța programului pentru piața forței de muncă este determinată de necesitatea existenței unor specialiști capabili să implementeze abordări pedagogice moderne, să valorifice metodologii inovatoare de educație vocală și corală și să coordoneze activități artistice de înalt nivel. Programul contribuie la dezvoltarea unui profil profesional adaptat cerințelor actuale ale instituțiilor de învățământ artistic complementar, centrelor de excelență, instituțiilor culturale și organizațiilor care desfășoară activități de educație și promovare artistică.

Prin conținutul său, programul susține:

- creșterea calității pregătirii profesionale a cadrelor didactice și a specialiștilor din domeniul educației muzicale;

- dezvoltarea competențelor necesare lucrului cu elevii dotați și talentați;
- promovarea excelenței și performanței artistice în cadrul sistemului educațional;
- implementarea tehnologiilor și metodologiilor moderne de instruire muzicală;
- consolidarea legăturii dintre sistemul educațional, instituțiile culturale și piața muncii din domeniul industriilor creative;
- dezvoltarea competențelor de management artistic, leadership educațional și coordonare a proiectelor culturale;
- creșterea capacității instituțiilor educaționale de a forma și promova tineri performeri capabili să reprezinte Republica Moldova la nivel național și internațional.

Programul contribuie la profesionalizarea continuă a resurselor umane din domeniul muzical-artistice și la formarea unei comunități de practicieni capabile să răspundă exigențelor contemporane ale educației pentru excelență, ale sectorului cultural și ale pieței muncii bazate pe creativitate, inovație și performanță.

4. OPORTUNITĂȚI DE ANGAJARE PE PIAȚA MUNCII

Programul de formare continuă privind formarea cadrelor didactice care urmează să implementeze Programului Național de Excelență „FILARMONICA VOICES” contribuie la dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale necesare specialiștilor care activează în domeniul educației muzicale, al educației artistice complementare, al activităților culturale și al managementului proiectelor artistice.

Competențele dobândite prin program sporesc capacitatea de exercitare a atribuțiilor profesionale și facilitează dezvoltarea carierei în cadrul instituțiilor educaționale și culturale, în conformitate cu ocupațiile prevăzute de Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-21).

Absolvenții programului își pot desfășura activitatea profesională în:

- instituții de învățământ general;
- instituții de învățământ extrașcolar artistic complementar (școli de arte, școli de muzică);
- centre de educație artistică și centre de excelență;
- palate și case de creație;
- centre culturale și comunitare;
- instituții concertistice și organizații cultural-artistice;
- organizații neguvernamentale cu profil educațional și cultural;
- proiecte și programe naționale și internaționale de promovare a excelenței artistice;
- programe de formare și dezvoltare profesională continuă;
- structuri educaționale și culturale dedicate identificării și susținerii copiilor și tinerilor talentați.

Programul susține dezvoltarea competențelor necesare exercitării sau perfecționării activității profesionale pentru funcții și roluri precum:

- profesor de educație muzicală;
- profesor în instituții de învățământ extrașcolar artistic complementar;
- profesor de canto;
- conducător artistic al formațiilor vocale și corale;
- dirijor de cor;
- conducător de cerc artistic;
- metodist în domeniul educației artistice;
- coordonator de programe și proiecte educaționale și culturale;
- mentor pentru elevii capabili de performanțe înalte;
- formator în cadrul programelor de dezvoltare profesională continuă;
- manager al activităților și proiectelor cultural-artistice.

Prin dezvoltarea competențelor de leadership artistic, management educațional, coordonare corală și promovare a performanței muzicale, programul contribuie la creșterea calității resurselor umane din domeniul educației și culturii și la consolidarea capacității instituțiilor de a forma și promova tineri performeri capabili să reprezinte Republica Moldova în contexte artistice naționale și internaționale.

Programul răspunde necesităților actuale ale pieței muncii privind dezvoltarea specialiștilor capabili să implementeze modele educaționale moderne, să valorifice potențialul artistic al elevilor și să promoveze excelența în domeniul muzical-vocal și coral.

5. CONDIȚII DE REALIZARE A PROGRAMULUI

Mijloace de formare și resurse logistice

Realizarea programului beneficiază de infrastructura educațională și artistică a instituțiilor partenere implicate în implementarea Programului Național de Excelență „FILARMONICA VOICES”, incluzând:

- săli de curs și spații destinate activităților de formare continuă, dotate cu echipamente multimedia și acces la internet;
- săli de repetiții corale și vocale, studiouri muzicale și spații specializate pentru activități artistice;
- săli de concert și spații culturale pentru desfășurarea activităților practice, recitalurilor și concertelor demonstrative;
- instrumente muzicale și echipamente audio necesare procesului de instruire;
- platforme educaționale digitale pentru organizarea activităților de învățare sincronă și asincronă;

- biblioteci, fonoteci și baze de date specializate în domeniul educației muzicale și artei corale;
- materiale curriculare, suporturi de curs, ghiduri metodologice, repertorii vocale și corale, fișe de lucru și resurse multimedia;
- instituții de aplicație și parteneri educaționali și culturali implicați în activitățile practice ale programului.

Metode de formare.

Programul valorifică principii moderne ale educației adulților și ale formării profesionale continue, utilizând metode interactive și aplicative orientate spre dezvoltarea competențelor profesionale:

- prelegeri interactive și prelegeri-dezbateri;
- ateliere de lucru (workshop-uri);
- master-class-uri susținute de experți și artiști consacrați;
- demonstrații practice și modelarea situațiilor profesionale;
- studii de caz și analiza bunelor practici;
- activități colaborative și învățare în echipă;
- simulări și exerciții aplicative;
- observația pedagogică și reflecția profesională;
- elaborarea și prezentarea proiectelor educaționale și artistice;
- analiza și interpretarea repertoriului vocal și coral;
- activități practice de dirijat, tehnică vocală și management artistic;
- studiu individual ghidat și activități de autoformare.

Resurse de timp:

Programul este proiectat pentru un volum total de **55 de ore contact direct** și **220 ore studiul individual**.

Distribuirea detaliată a orelor se realizează conform planului de învățământ și curriculumului aprobat pentru program.

Forma și modalități de evaluare:

Evaluarea rezultatelor învățării se realizează continuu și final, prin raportare la competențele prevăzute de program.

Evaluarea inițială:

- identificarea nevoilor de formare și a experienței profesionale a participanților;
- chestionare de diagnoză și autoevaluare.

Evaluarea formativă:

- observarea sistematică a activității participanților;

- realizarea sarcinilor practice;
- prezentări individuale și de grup;
- analiza studiilor de caz;
- participarea la activitățile aplicative și artistice;
- elaborarea produselor curriculare și metodice.

Evaluarea sumativă:

- elaborarea și prezentarea unui proiect educațional și/sau artistic;
- demonstrarea aplicării strategiilor moderne de instruire vocală și corală;
- evaluarea produselor elaborate în cadrul programului.

Forma de evaluare finală: *prezentare publică a produsului final*, cu accent pe transferul competențelor dobândite în activitatea profesională.

Echipa de formare:

Programul este realizat de o echipă multidisciplinară formată din:

- cadre didactice și formatori cu experiență în domeniul educației muzicale și al formării continue;
- specialiști în pedagogie muzicală, tehnică vocală și artă corală;
- dirijori, interpreți și personalități consacrate ale vieții muzicale și culturale;
- metodologi și coordonatori ai programelor de excelență educațională;
- specialiști din instituții de aplicație publice și private;
- reprezentanți ai instituțiilor culturale și ai organizațiilor implicate în promovarea performanței artistice și a excelenței în educație.

6. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT (55 ore contact direct)

Nr. ord.	Unități de curs	Numărul de ore					Forma de evaluare
		Total	Contact direct	Studiu individual / activități practice	Contact direct		
					Teoretice	Practice/seminare	
1.	Modulul A: METODOLOGIA LUCRULUI ÎN ORCHESTRĂ ȘI ANSAMBLU		5	30	2	3	evaluare practică, observarea sistematică, fișe de apreciere a colaborării

2.	Modulul B: TEHNICI MODERNE DE INTERPRETARE MUZICALĂ		5	30	3	2	probă practică individuală, evaluare prin recitaluri tematice; autoevaluare și reflecție interpretativă
3.	Modulul C: PSIHOPEDAGOG IA PERFORMANȚEI ARTISTICE		10	30	5	5	studii de caz și analize reflexive; portofoliu de dezvoltare psihopedagogică; evaluare scrisă (eseu/reflecție critică); prezentări orale individuale sau de grup.
4.	Modulul D: MANAGEMENTUL REPETIȚIILOR ȘI DISCIPLINA ORCHESTRALĂ		10	30	5	5	observarea comportamentului profesional în repetiții; simulări de coordonare a unei repetiții; evaluarea capacității de respectare a disciplinei de ansamblu; proiect practic de organizare a unei repetiții.
5.	Modulul E: EVALUAREA COMPETENȚEL OR ARTISTICE		5	30	0	5	evaluare prin probe practice standardizate (audiții/examene artistice); grilă de evaluare a competențelor interpretative; evaluare sumativă prin concert/examen final; portofoliu artistic (repertoriu, înregistrări, progres).
6.	Modulul F: UTILIZAREA TEHNOLOGIIL OR DIGITALE ÎN EDUCAȚIA MUZICALĂ		10	35	5	5	proiecte digitale (înregistrare, editare audio/video); realizarea unui produs muzical digital (ex. backing track, aranjament); test aplicativ pe softuri muzicale (DAW, notație muzicală); portofoliu digital.

7.	Modulul G: LEADERSHIP EDUCAȚIONAL ȘI MENTORAT ARTISTIC		10	35	5	5	evaluare prin activități de conducere a unui ansamblu; proiect de mentorat artistic (plan de ghidare a unui elev/formație); autoevaluare a stilului de leadership; prezentare reflexivă asupra experienței de coordonare.
TOTAL:		275	55	220	25	30	

6. BIBLIOGRAFIE

I. Cadrul normativ național

1. Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 319–324, art. 634.
2. Strategia de dezvoltare „Educația 2030”, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 114/2024.
3. Regulamentul privind educația adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 193/2024.
4. Cadrul Național al Calificărilor din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 330/2023.
5. Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-21), aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 11 din 12.11.2021.
6. Metodologia de elaborare a programelor de educație a adulților în cadrul învățării pe tot parcursul vieții, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 785 din 30.05.2024.
7. Cadrul de Referință al Educației și Învățământului Extrașcolar din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul MECC nr. 1336 din 01.12.2020.
8. Ordinul MEC nr. 1110 din 04.09.2023 privind aprobarea Cadrului de competențe digitale ale cadrelor didactice din educație.
9. Ordinul MEC nr. 809 din 30.05.2025 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ extrașcolar artistic complementar – școli de arte (muzică, teatru, arte plastice, dans).
10. Ordinul MEC nr. 810 din 30.05.2025 cu privire la aprobarea Planului-cadru pentru instituțiile de învățământ extrașcolar artistic complementar – școli de arte (muzică, teatru, arte plastice, dans).
11. Ordinul MEC nr. 604 din 30.04.2025 privind aprobarea modelului Certificatului de competență artistică.

12. Ordinul MEC nr. 1033 din 23.06.2025 cu privire la aprobarea normelor de personal pentru instituțiile de învățământ extrașcolar artistic complementar – școli de arte (muzică, teatru, arte plastice, dans).
13. Ordinul MEC nr. 118 din 22.01.2026 privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a evaluării competențelor elevilor în instituțiile de învățământ extrașcolar artistic complementar.
14. Curricula și documentele curriculare naționale aprobate pentru învățământul extrașcolar artistic complementar și educația muzicală.

II. Repere și documente internaționale

1. Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (Key Competences for Lifelong Learning).
2. Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Obiectivul de Dezvoltare Durabilă nr. 4 – Educație de calitate.
3. Convenția UNESCO privind protecția și promovarea diversității expresiilor culturale (2005).
4. UNESCO Road Map for Arts Education (2006).
5. UNESCO Framework for Culture and Arts Education și documentele de referință privind educația artistică și dezvoltarea talentelor.
6. Gollob, R., Krapf, P. et al. Educație pentru democrație. Materiale suport pentru cadre didactice privind educația pentru cetățenie democratică și drepturile omului. Consiliul Europei, 2010.
7. Document strategic de analiză și definire a ocupațiilor și competențelor în CPIOMS pentru servicii. Proiect POSDRU – Program Strategic pentru Promovarea Inovării în Servicii prin Educație Deschisă, Continuă (INSEED).

III. Bibliografie științifică și metodologică

1. Andrieș, V. (coord.), Cosumov, M., Nicolaescu, G. *Procesul de evaluare a competențelor elevilor în învățământul nonformal/extrașcolar (domeniul arte)*. Chișinău: CEP UPSC, 2022.
2. Blândul, V. *Bazele educației nonformale*. Cluj-Napoca: Mega, 2015.
3. Cebanu, L. *Managementul activităților extrașcolare. Ghid metodologic*. Chișinău: IȘE, 2015.
4. Cernea, M. *Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ*. București: Discipol, 2000.
5. Cristea, M. *Metodica predării educației artistice*. București: Corint, 2009.
6. Delors, J. (coord.). *Comoara lăuntrică. Raport către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație în Secolul XXI*. Iași: Polirom, 2000.
7. Goleman, D. *Inteligența emoțională*. București: Curtea Veche, 2008.
8. Goraș-Postică, V. (coord.). *Integrarea europeană pentru tine*. Chișinău: Pro Didactica, 2009.
9. Iucu, R. *Instruire extrașcolară. Perspective teoretice și aplicative*. Iași: Polirom, 2001.

10. McKay, M., Davis, M. *Mesaje. Ghid practic pentru dezvoltarea abilităților de comunicare*. București: ALL, 2016.
11. Negreș-Dobridor, I. *Teoria generală a curriculumului educațional*. Iași, 2008.
12. Paniș, A. *Repere pedagogice în formarea atitudinilor. Ghid metodologic*. Chișinău, 2020.
13. Roy, M. *Echilibru emoțional*. București: Curtea Veche, 2013.
14. Ștefan, M. *Teoria situațiilor educative*. București: Aramis, 2007.
15. Vacarciuc, M. *Didactica educației muzicale*. Chișinău: Garamont-Studio, 2015.
16. Vacarciuc, M. *Dimensiunea spirituală a cântului*. Ediția a II-a. Chișinău: Garamont-Studio, 2017.
17. Vacarciuc, M., Burlacu, N., Balmuș, N. *Role and Configuration of Digital Textbook for Musical Education from the Perspective of Initial Training for Primary School Teachers*. În: International Conference on Virtual Learning (ICVL), Sibiu, 2017.
18. Vrabii, V. *Reglarea afectivă în procesul educațional. Ghid metodologic*. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2021.
19. Ghid metodologic de implementare a tehnologiilor Web în organizarea și desfășurarea procesului de predare–învățare–evaluare.
20. Raportul Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, 2008.

IV. Bibliografie de specialitate muzical-vocală

21. Abrahams, F. H. *Music Education and the Brain: What Does It Mean for Our Students and Our Teaching?* Chicago: GIA Publications, 2005.
22. Campbell, P. S., Scott-Kassner, C. *Music in Childhood: From Preschool through the Elementary Grades*. Boston: Cengage Learning, 2018.
23. Gordon, E. E. *Learning Sequences in Music: Skill, Content and Patterns*. Chicago: GIA Publications, 2012.
24. Hallam, S. *The Power of Music: Its Impact on the Intellectual, Social and Personal Development of Children and Young People*. London: Institute of Education, University of London, 2015.
25. Hargreaves, D. J., Marshall, N. A. *Developing Identities in Music Education*. London: Institute of Education Press, 2003.
26. Leck, H., Jordan, F. *Creating Artistry Through Choral Excellence*. Milwaukee: Hal Leonard, 2009.
27. Miller, R. *The Structure of Singing: System and Art in Vocal Technique*. New York: Schirmer Books, 1996.
28. Phillips, K. H. *Directing the Choral Music Program*. New York: Oxford University Press, 2004.

29. Welch, G. F. *Singing and Vocal Development*. În: McPherson, G., Welch, G. (eds.), *The Oxford Handbook of Music Education*. Oxford: Oxford University Press, 2012.
30. UNESCO. *Framework for Culture and Arts Education*. Paris: UNESCO Publishing, 2024.